

GÜNCEL OLAYLARLA ÇOCUK HAKLARI ÖĞRETİMİ

Yazarlar

Dr. Tuğba DÖNMEZ - Prof. Dr. Selma YEL

...Geleceğin Fikirleri...

GÜNCEL OLAYLARLA ÇOCUK HAKLARI ÖĞRETİMİ

Yazarlar:

Dr. Tuğba DÖNMEZ - Prof. Dr. Selma YEL

ISBN: 978-625-5531-30-8

E-ISBN: 978-625-5531-40-7

DOI: 10.54637/vizetek.9786255531308

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Sayın okuyucularımız, bandrolsüz yayınları satın almamanızı diliyoruz.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Koordinatörü: Ferit RESULOĞULLARI

Kapak Tasarımı & Mizanpaj: Abdulkadir EMİROĞLU

Baskı: Ankara | Şubat, 2025

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetkeyayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1 Yenimahalle/ANKARA

Tel.: 0 (312) 395 85 71

Matbaa Sertifika No: 47479

ÖN SÖZ

Küresel değişimlerin yaşandığı bir dönemde çocuk haklarını öğretmenin ve öğrenmenin önemi gün geçtikçe artmaktadır. Bu durum artık çocuk haklarının öğretilmesinde ve öğrenilmesinde olanakların ve sınırların daha iyi anlaşılmasına ihtiyaç olduğu anlamına gelmektedir. Çocuğa bakış açısının toplumdan topluma, çağdan çağa değiştiği aşikârdır. Özellikle son yıllarda toplumun her alanında yaşanan değişimler ve çok kültürlü yapılar bu bakış açısını daha da çeşitlendirmektedir. Bununla birlikte çocuğa bakış açısında temele alacağımız anlayış ise Dünya'nın her yerinde kabul görmüş Çocuk Hakları Sözleşmesi'dir.

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (ÇHS) 35 yılı aşkın süredir yürürlüktedir. Dünya'da geniş çaplı kabul edilen ender sözleşmelerden biri olan bu sözleşmenin çocukların yaşam deneyimlerinde geçmişe nazaran olumlu değişikliklere yol açması beklenir. Ancak dünyada yaşanan eşitsizlik, kültürel çeşitlilik, göç, savaşlar, ahlaki ve etik sorunlarının en çok çocukları etkilediği aşikârdır. Çocuk hakları demokrasinin ve sürdürülebilir kalkınmanın ana konularından birisidir. Bu iki önemli dünya sorunu sadece okul müfredatları konusu değil, tüm eğitim etkinliklerinde konu sınırını aşan bir meseledir.

Çocuk hakları öğretiminde güncel olaylarla hazırlanmış etkinlikleri kapsayan bu kitap, Dr. Tuğba DÖNMEZ tarafından 2022 yılında, Prof. Dr. Selma YEL danışmanlığında Gazi Üniversitesi'nde tamamlanan " İlkokul Sosyal Bilgiler Dersinde Güncel Olay Kullanımının Öğrencilerin Çocuk Hakları Farkındalık ve Tutumlarına Etkisi" başlıklı doktora tezinin genişletilmiş literatüründen oluşmaktadır. Literatürün yanı sıra, araştırmada kapsamında hazırlanan tezin ekler kısmında bir örneği verilen tüm ders planları ve çalışma yapılarına da yer verilmiştir. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin çocuk haklarına yönelik farkındalık ve tutumlarını artırmayı amaçlayan doktora tezinde, farklı araştırma sorularını cevaplayabilmek bununla birlikte nicel ve nitel verilerin birleşmesi yoluyla farklı sorulara farklı görüş ve açılardan bakılmasını sağlamak için karma yöntem kullanılmıştır. Bu araştırmanın sonuçlarından yola çıkarak uygulamanın çocuk hakları öğretiminde etkili olduğu, öğrenciler için kendilerini ifade edebilecekleri öğrenme ortamı oluşturduğu, olumlu rol model davranışların gelişmesine katkı sağladığı, çocukların çocuk hakları kullanımında karşılaştığı sorunları somutlaştırarak çözümünde öğrencilere katkı sağladığı söylenebilir. Bu sonuçlardan ötürü bu kitabın program geliştirme uzmanlarına, akademisyenlere, öğretmenlere ve öğretmen adaylarına bilgi sunma açısından katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Kitabın küresel çapta yapılacak çocuk hakları öğretimi ile ilgili çalışmalara faydalı olması dileğimiz ile...

Saygı ve Sevgilerimizle...
Ankara/Türkiye, Şubat 2025
Dr. Tuğba DÖNMEZ
Prof. Dr. Selma YEL

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	1
BÖLÜM 1	
Çocuk Hakları ve Öğretimine Genel Bakış.....	5
BÖLÜM 2	
Sosyal Bilgiler Dersinde Güncel Olay Kullanımı.....	21
BÖLÜM 3	
Çocuk Haklarının Öğretiminde Güncel Olaylardan Yararlanma.....	31
BÖLÜM 4	
Çocuk Hakları Eğitimi Kapsamında Uygulanacak Etkinliklerde Kullanılacak Ölçme Değerlendirme Araçları.....	97
BÖLÜM 5	
Sonuç	103
Uygulamadan Resimler.....	105
Kaynaklar.....	112
Yazarlara Ait Özgeçmiş.....	119